

Grønlands offentlige finanser 1997-2001

Fortsat vækst i den offentlige sektor i 2001

*Offentlige udgifter
steg med 4,3 pct.
fra 2000 til 2001*

Grønlands samlede offentlige forvaltning og servicesektor havde i 2001 udgifter på 7.069 mio. kr. eller ca. 7,1 mia. kr. Udgifterne i den offentlige sektor er dermed steget med 4,3 pct. siden 2000, hvor de samlede offentlige udgifter var 6.776 mio. kr. Ikke overraskende er det også i 2001 udgifterne til social tryghed og velfærd, der med 1.703 mio. kr. og en andel på 24,1 pct., udgør langt det største område under den offentlige forvaltning og service.

*Stort offentligt
engagement i
erhvervslivet*

De samlede offentlige subsidier til grønlandske virksomheder udgjorde i 2001 640 mio. kr., hvilket svarer til 9,1 pct. af de samlede offentlige udgifter. En sammenligning med Danmark, hvor subsidier til danske virksomheder i 2000 var på 4,1 pct., illustrerer det store offentlige engagement i det grønlandske erhvervsliv.

*Udbytte fra KNI Pisiffik fik
indtægterne til at stige*

De samlede offentlige indtægter udgjorde i 2001 7.648 mio. kr. Det er en stigning på 6,8 pct. i forhold til 2000, hvor de samlede indtægter var 7.161 mio. kr.

De stigende indtægter i 2001 kom primært fra posten "renter og udbytter". Her steg indtægterne med 6,3 pct. - fra 192 mio. kr. i 2000 til 475 mio. kr. i 2001. En del af de stigende indtægter fra renter og udbytter hidrører fra hjemmestyrets salg af aktieandele i KNI Pisiffik.

*Knap hver anden
indtægtskrone overføres
fra udlandet*

Ikke overraskende er det indtægter i form af "andre løbende overførsler", der med 3.769 mio. kr., udgør langt den største indtægtskilde for landet. Mens mere end hver anden indtægtskrone i 2000 blev overført fra udlandet, er andelen i 2001 faldet til 49,3 pct. Fra EU's institutioner overførtes i 2001 321 mio. kr. som betaling for fiskerilicenser i grønlandske farvande. Overførsler fra den danske stat androg i 2001 2.897 mio. kr. Af disse udgør bloktilskuddet 2.793 mio. kr.

De kommunale udgifter steg med 8,7 pct. i 2001

Den kommunale sektor afholdt i 2001 udgifter for 3.050 mio. kr. eller knap 3,1 mia. kr. De kommunale udgifter er dermed steget med 8,7 pct. siden 2000, hvor udgifterne udgjorde 2.806 mio. kr.

I kommunerne er det ligeledes udgifterne til social tryghed og velfærd, der med 1.303 mio. kr. og en andel på 42,7 pct. i 2001, udgør det største område i regnskaberne. En anden vigtig post er undervisning, der i 2001 udgjorde 20,0 pct. af de kommunale udgifter, svarende til 611 mio. kr. Af disse blev 92,3 pct. brugt til folkeskolen.

*Lønudgifterne
steg med 10,0 pct.
fra 2000 til 2001*

Den største relative udgiftsstigning vedrører de faste nyinvesteringer. Her brugte kommunerne i 2001 227 mio. kr., hvilket er henholdsvis 78,7 pct. og 50,3 pct. højere end niveauet i 1997 og 2000. Vurderet i absolutte tal er det imidlertid de stigende lønudgifter, der vejer tungest. Lønudgifterne steg fra 2000 til 2001 fra 1.197 mio. kr. til 1.317 mio. kr. Dette svarer til en stigning på 10,0 pct., hvilket har betydet stigende udgifter i kommunerne.

Moderat stigning i hjemmestyrets udgifter

Hjemmestyret havde i 2001 udgifter for 4.942 mio. kr. eller 4,9 mia. kr., hvilket er en stigning på 1,2 pct. i forhold til 2000, hvor udgifterne udgjorde 4.882 mio. kr.

Hjemmestyrets finanser viser i 2001 et drifts- og kapitaloverskud på 501 mio. kr. I henhold til internationale retningslinjer er hjemmestyrets kapitaltilskud til egne kvasiselskaber ikke medregnet i statistikken. Det finansielle drifts- og kapitaloverskud må derfor ikke forveksles med DAU-saldoen i landskassens regnskab, der for 2001 viser et overskud på 5 mio. kr.

Grønlands Hjemmestyre er eneansvarlig for driften af sundhedssystemet. Udgifterne i 2001, der var på 844 mio. kr., svarer til 17,1 pct. af hjemmestyrets samlede udgifter.

På det erhvervsøkonomiske område udøver hjemmestyret en aktiv rolle, når det gælder virksomheder, der er beskæftiget med handel og service og turisme samt inden for primærerhvervene fiskeri og fangst samt landbrug. Udgifterne til det erhvervsøkonomiske område udgjorde i 2001 764 mio. kr., svarende til 15,5 pct. af de samlede udgifter.

Hjemmestyrets indtægter i form af løbende indkomst- og formueskatter udgjorde i 2001 985 mio. kr., svarende til 18,1 pct. af de samlede indtægter. Produktions- og importskatter indbragte i 2001 672 mio. kr. eller 12,3 pct. af de samlede indtægter. Med 3.219 mio. kr. og en andel på 59,1 pct. udgør størstedelen af hjemmestyrets indtægter imidlertid overførsler fra udlandet og den danske stat. En betydelig del af disse indtægter kanaliseres videre til de grønlandske kommuner. I 2001 overførte hjemmestyret således 1.492 mio. kr. i drifts- og kapitaltilskud til de grønlandske kommuner.

Statens udgifter steg med 4,6 pct. i 2001

Den statslige sektor afholdt i 2001 udgifter for 569 mio. kr. i og ved Grønland. Udgifterne i den statslige sektor er dermed steget med 4,6 pct. siden 2000, hvor de samlede udgifter androg 544 mio. kr.

Den statslige sektors primære ansvarsområder i Grønland er forsvaret samt varetagelse af den offentlig orden og sikkerhed, der omfatter politi, retsvæsen samt fængsler og anstalter. I 2001 androg udgifterne til forsvar og orden og sikkerhed 417 mio. kr., hvilket svarer til 73,3 pct. af de samlede statslige udgifter i Grønland.

*Fiskeriinspektion
for 198 mio. kr.*

Forsvaret i Grønland omfatter Grønlands Kommando, Slædepatruljen Sirius samt fiskeriinspektionen, der varetages af søværnet og flyvevåbnet. De samlede forsvarsudgifter var i 2001 261 mio. kr. Den største enkeltpost; fiskeriinspektion, udgjorde heraf 198 mio. kr. svarende til 34,8 pct. af den statslige sektors samlede udgifter. Til opretholdelse af lov, orden og sikkerhed anvendte den danske stat 156 mio. kr. i 2001. Af disse udgjorde driften af politiet og retsvæsenet henholdsvis 93 mio. kr. og 37 mio. kr.

...eller som papir

Publikationen kan desuden rekvireres i en papir-udgave hos Grønlands Statistik. Enten på telefon 34 50 00 eller pr. e-mail på adressen stat@gh.gl mod betaling af forsendelsesomkostningerne.

Ønskes yderligere oplysninger kan henvendelse ske til journalist Thorkild Knudsen på tlf. 34 55 85 (direkte).

Med venlig hilsen
Thorkild Knudsen

Vil du i fremtiden have besked om ny statistik, som offentliggøres på Grønlands Statistiks hjemmesiden, kan du tilmelde dig vores elektroniske nyhedsbrev.

Gå ind på www.statgreen.gl. Nederst i menuen til venstre vælger du "abonner på nyhedsbrev". Så får du fremover en e-mail, hver gang vi offentliggør en ny statistik.

Eventuel henvendelse

Thorkild Knudsen

E-mail: thkn@gh.gl

Telefon: (+299) 34 55 85

Offentlige finanser 2002:2

"Grønlands offentlige finanser 1997-2001"

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: 34 50 00 · Fax: 32 29 54
www.statgreen.gl · e-mail: stat@gh.gl

